

Prosjekter som tildeles støtte gjennom KOM-ordningen, runde 1, 2017.

1. Kunst som stedsutvikling i Nordbyen i Tromsø

Søker: Tromsø kommune

Tilsagn: 140 000 kroner

Tromsø kommune ønsker å bruke kunst for å tydeliggjøre Nordbyens identitet og skape en sammenheng mellom nåværende sentrum (gågate) og den nye, urbane bydelen, i samarbeid med det tyske, eksperimentelle arkitektfirmaet Raumlabor.

I Nordbyen er uterommet et viktig bærende element for få til transformasjon. Uterommet danner et forholdsvis langt strekk, men gjennom forprosjektet skal det lages en plan for hvordan kommunen kan arbeide med kunst i det offentlige rommet også innover i området over tid. Kommunen vil se på sammenhengen, historien, myke trafikanter og sosial bærekraft med mål om å aktivisere området og gjøre det til et attraktivt sted å bo og jobbe. Det vil gjennomføres idémyldringer med Raumlabor og Tromsø kommune ved etatene Byutvikling, Park og vei, Kultur og idrett, i tillegg til lokale kunstnere og landskapsarkitektstudenter. På sikt vil kommunen også involvere historiske foreninger, gründere, beboere, kulturliv og andre interessenter i Nordbyen. Søker vil lage en langsiktig plan, samt realisere et temporært kunstverk.

Nordbyen i Tromsø er i ferd med å forandre seg fra gammelt industriområde til å bli en ny bydel med boliger og ny gründervirksomhet. Bydelen består av gammel industri, kontorbygg, eldre bebyggelse, nye gründere, sosiale prosjekter, tinghuset og voksenopplæring for flyktninger. Området bærer på mange av fortellingene om Tromsø. Noen eksempler er Skansen, som viser kampen om det nordre territoriet, og Fridtjof Nansens plass, som var polferdenes utgangspunkt. Vervet, Bunker Oil og Agnforsyninga viser rollen Tromsø har hatt som vertskap for fiske og fangst langs kysten og på havet. Forskningsfartøyene rett nord for planområdet viser Tromsø som base i det arktiske havrommet også i fremtiden. Prosjektet skal fortelle om Nordbyens historiske rolle som "porten til Ishavet" – både konkret og i overført betydning. Utvikling av Skansegata som sentralt byrom skaper kontakt og historisk dybde mellom Skansen-området og den nye bydelen, og kan utvikles som en rekke av historier.

2. Find Your Eyes

Kulturøya på Sølyst i Stavanger

Søker: Leva Urban Design AS, i samarbeid med Stavanger kommune

Tilsagn: 350 000 kroner

Kulturøya er et flerårig kulturprosjekt for stedsutvikling på Sølyst i Stavanger. Øya ønskes utviklet som en kulturarena hvor kunst og natur kobles sammen til et nytt og attraktivt sted i Stavanger. Formålet med Kulturøya er å gjenreise Sølyst som allmenn besøksøy, og aktualisere stedet, dets historie og stedlige verdi. Relasjonen mellom Sølyst og Stavangers

byrom, kystlinje og urbanitet tilfører også interessante kvaliteter og muligheter for utviklingen av stedet. Basert på disse landskapelige karaktertrekkene og bymessige elementene, er Kulturøya utarbeidet som en satsing som fremhever de stedlige kvalitetene.

En sammensmelting av de urbane kvalitetene i Stavanger sentrum og den stille, mediterende naturen i friområdet på Sølyst, vil åpne opp for en ny potensiell bruk for både turister og lokalbefolkning.

Monika Wuhler, som driver Open Source Gallery i Brooklyn, New York, vil være kurator for prosjektet. Metoden til Leva Urban Design representerer ivaretagelse og aktivering av allerede eksisterende kvaliteter og aktører, involvering av relevante aktører, samt innrulling og påkobling av nye elementer for å få en bærekraftig, tilpasset, prosessuell og kvalitativ stedsutvikling.

Kulturøya struktureres i et tredelt prosjekt: Reaktivering av eksisterende og nye turstier, kulturelle arrangementer og et årlig kuratert kunstprogram. I kurateringen av *Find Your Eyes* har Wuhler latt seg inspirere både av den viltvoksende naturen og eksisterende initiativer/kvaliteter, som den nylig anlagte parkhagen. Samtidig ønsker hun å skape et sosialt miljø hvor kunstnere kan produsere nye kunstverk i dialog med hverandre og i samarbeid med lokalbefolkningen.

Søker har i forbindelse med prosjektet etablert samarbeid med Stavanger kommunes avdelinger for byplan, natur & miljø, kultur og park & vei, i tillegg til beboerne på Sølyst og kunstnere på øya, kunstner Jan Christensen, kurator Marte Jølbo og Arnfinn Bjerkestrand, og et bredere, nasjonalt nettverk.

Blant de inviterte kunstnerne er Felipe Mujica, Johanna Unzueta, Songül Boyraz og Peter Höll, Peter Kutin, Tove Storch og Khaled Jarrar. I løpet av sommermånedene juni og juli er Ingeborg Kvame, Maximiliano Sinani, Tiril Hasselknippe og Kimberly Mayhorn invitert. På sensommeren arrangeres et samarbeidsprosjekt mellom arkitektene Helen & Hard og Camille Norment om en lekeplass. Francesco Simeti og Sky Glabush skal avrunde årets kunstprogram.

3. Kunst i biblioteket II

Deichmanske bibliotek, Tøyen

Søker: Kunsthall Oslo, i samarbeid med Deichmanske bibliotek Gamle Oslo v/ Oslo kommune

Tilsagn: 265 000 kroner

Prosjektet går ut på planlegging og utvikling av kunstprosjekter i *Kunst i biblioteket II* – et samarbeid mellom Kunsthall Oslo og Deichmanske bibliotek på Tøyen. Kunsthall Oslo og Deichmanske bibliotek har siden 2011 samarbeidet om ulike kunstprosjekter. I tidsrommet 2011-2012 organiserte søker serien Det utvidete bibliotek, med tverrfaglige aktiviteter i hovedbibliotekets foredragssal. Her var overordnet tematikk kunnskapsproduksjon og -deling. For perioden 2016-2017 fortsetter samarbeidet, denne gangen i Deichmanske

bibliotek på Tøyen med serien *Kunst i biblioteket*. Her har søker invitert billedkunstnerne Marianne Heier, Mike Nelson og Martha Rosler til å utvikle kunstprosjekter spesielt for biblioteket og brukerne. Dette prosjektet er støttet med midler fra Kulturrådet og KORO/URO.

Denne utgaven av *Kunst i biblioteket* vil primært fokusere på prosjekter av og med kunstnere som har en annen bakgrunn enn etnisk norsk. Biblioteket på Tøyen har i løpet av det siste året utviklet seg til å bli en lokal storstue. Tøyen er et av Nord-Europas tettest befolkede byområder, med mange små leiligheter bebodd av store familier. Biblioteket er åpent hver dag fra syv om morgenen til elleve om kvelden, og bare i november måned var det 25 000 besøkende der. Lokalbefolkningen på Tøyen har stor spredning i bakgrunn og etnisitet, og biblioteket brukes av et tverrsnitt av de som bor på Tøyen. Samtidig er det kommet frem at den fremmedkulturelle delen av Oslos innbyggere er sterkt underrepresentert på de ulike kunstarenaene i byen, og man kan anta at noe av årsaken er at samtidskunstens språk og uttrykk er vanskelig tilgjengelig. Ikke desto mindre står kunst sentralt i mange ikke-etnisk norske sin kulturbakgrunn, ofte med røtter i tusenårige tradisjoner.

Målet med *Kunst i biblioteket del II* er å undersøke hvilke mekanismer, formater og tematisk innhold som kan tiltrekke seg det lokale publikummet, uten å eksplisitt tematisere integrering eller "fremmedhet", men ved å invitere kunstnere med en annen etnisk og språklig bakgrunn enn tradisjonell norsk. Søker vil invitere fire kunstnere på et høyt internasjonalt nivå til prosjekter som strekker seg fra film, litteratur, performance, musikk og annet til å utvikle workshoper i tett dialog med brukerne.

4. Lofoten International Art Festival - LIAF 2017

Henningsvær - Lofoten

Søker: Nordnorsk kunstnersenter

Tilsagn: 300.000 kroner

Tettstedet Henningsvær vil i sin helhet utgjøre den fysiske konteksten for LIAF 2017. Henningsvær er et fiskevær i Vågan kommune, øst i Lofoten. Stedet har omkring 460 fastboende, barne- og ungdomsskole, Kiwi-butikk, Mix-kiosk, hotell, rorbuanlegg og flere kafeer og spisesteder.

Spørsmål som ligger til grunn for årets LIAF er følgende: Henningsværs historie og særtrekk berører økonomiske og sosiale sammenhenger, som gjør seg gjeldende mange andre steder. Henningsvær er et lite sted preget av store bevegelser i natur og kultur, bevegelser langt utenfor stedets og lokalbefolkningens kontroll.

1700-tallet regnes som tiden da den moderne bosetningen av Henningsvær tok til, men det er funnet spor av eldre bosetning. Fiskeværet er spredt på en rekke øyer, som gjennom årene har blitt forbundet med utfyllinger og broer.

Henningsvær er fremdeles et levende fiskevær, selv om endringer i næringen har redusert tallet på fiskemottak fra nær hundre i storhetstiden, til fem-seks i dag. Havet omkring

Lofoten er det viktigste gyteområdet for verdens største gjenværende torskebestand. Lofotfisket har vært grunnlag for bosetning i Nord-Norge gjennom mer enn tusen år, og har bygget rikdom i store byer som Bergen, Trondheim og Oslo. Før oljen var fisken ryggraden i den norske økonomi, og i dag har torskefisket alene en fangstverdi på mer enn fem milliarder kroner, og fiskeriene utgjør vår nest største eksportnæring.

Henningsvær har i løpet av de seneste tiårene også blitt et av Norges mest besøkte turistmål. Omkring 350.000 turister besøker hvert år Lofoten, og Henningsvær er et av de mest populære reisemålene i øygruppa.

Kunstfaglig prosjektbeskrivelse: Lofoten internasjonale kunsthøst – LIAF vil finne sted i tre eldre bygninger på ulike steder i været: Trevarefabrikken, Nordbrygga og Fredriksenbruket. Alle bygningene har hatt en funksjon i det tradisjonelle lofotfisket, men er nå i ferd med å bli arenaer for nye aktiviteter og næringsveier. I tillegg til disse tre stedene vil Henningsværs offentlige rom og plasser bli tatt i bruk som steder for kunst. Gjennom hele den måneden LIAF varer, vil det være et løpende program med foredrag, seminar, møter og formidling.

Hele LIAF 2017 utspiller seg med Henningsværs sosiale og økonomiske historie og stedets framtid som bakteppe. Henningsværs utfordringer knyttet til klima og økologi, masseturisme og mulig konflikter mellom antikvarisk vern – med mulig musealisering av fiskeværret som følge – og modernisering, er aktuelle ikke bare her, men også mange andre steder i verden.

Med Henningsvær som arena vil festivalen ha form av en "performativ utstilling", som kretser rundt spørsmålet "Hva om det i stedet ...?". Et spørsmål om fremtiden som rommer både dystopiske og utopiske spådommer og visjoner. Gjennom kunst og dialog vil LIAF trekke fram ikke-hegemoniske perspektiver hentet fra blant andre øko-feminisme, ideen om en capitalocene – kapitalens tidsalder – og fantastisk litteratur og annen spekulativ fiksjon.

De tre tidligere industribygningene Fredriksenbruket, Nordbrygga og Trevarefabrikken vil utgjøre kjernen i LIAF. I bygningene står fremdeles deler av det tidligere produksjonsutstyret. De gamle maskinene, arkitekturen og bygningenes historie vil bli aktivisert gjennom flere nyproduserte kunstverk.

Samtidig vil performance-verk ute i det offentlige rommet spille en viktig rolle. Gjennom hele den måneden festivalen varer vil disse skape forstyrrelser i det pittoreske fiskeværret og på omkringliggende holmer. Arbeidene vil skape en mot-rytme både til dagliglivet i fiskeværret og postkort-stereotypene forbundet med visuelle reproduksjoner av stedet.

I motsetning til å fly inn med en utstilling og forlate stedet etter en langhelg, vil kuratorene Ballet og Høgsberg være tilstede under hele utstillingsperioden og arbeide med program, kunstverk og seminarer.

I tillegg til de enkelte kunstverk og -produksjoner vil det som en sentral del av LIAF gjennom hele september løpe et program med foredrag, seminarer og møter der fagfolk fra ulike områder med base i Nord-Norge blir invitert til å dele sin kunnskap i kortere, populærvitenskapelige foredrag. Programmene vil være strukturert i tematiske bolker som knytter seg til problemer og utfordringer som er aktuelle i Henningsvær. Samspillet mellom den løpende plattformen for kunnskapsdeling og diskusjon på den ene siden og

kunstverkene, som henvender seg til andre typer sanser og måter å erfare og oppleve på, er sentralt i konseptet bak LIAF 2017. Kuratorene vil samarbeide med Nordland kunst- og filmfagskole på et filmprogram.

5. Tre år med videokunst, kunstfilm og lydkunst i Valnesfjord

Valnesfjord skole

Søker: Fauske kommune

Tilsagn: 500 000 kroner

Fauske kommune bygger ny skole med kapasitet for 200 elever fra 1. til 10. trinn. Skolen, som også inkluderer et åpent folkebibliotek, skal kombineres med en nybygd flerbrukshall som blant annet er sponset av tippemidler, samt et allsidig aktivitetsområde som er utvidet med kai, naust, lavvo og tursti. Det nye skoleanlegget ligger i umiddelbar nærhet til barnehage og kunstgressbane.

Bygda Valnesfjord ligger mellom nordlandsbyene Bodø og Fauske, og tomta ligger naturskjønt til sør for eksisterende skole og idrettsbane. I vest avgrenses tomta av strandlinje og fjord, mens adkomstvei til idrettsanlegget avgrenser tomta i sørøst. I sør avgrenses den av kirken og en grønnkledd kolle. Kunstprosjektet skal bidra til å speile stedets satsinger og verdier på en måte som skaper ringvirkninger også utenfor lokalmiljøet.

Området for kunstprosjektet er et amfi med innendørscene som fortsetter og doubles utendørs med tribuneplasser til 200 på andre siden av en [en hva?]. Dette området oppfyller lokalmiljøets ønske om å knytte bygget til området, innendørs til utendørs, hverdagsbrukere til besøkere og i noen tilfeller leietagere.

Ved å søke partnerskap og samarbeid, ønsker vi å styrke de profesjonelle nettverkene på video-, film- og lydkunstområdene slik at Valnesfjord etter at de tre årene er omme sitter igjen med en solid kompetanse på hvordan kunstnerisk innhold kan utvikles og styres.

Det skal installeres to visningsløsninger for videokunst og kunstfilm: En storskjerm med lydanlegg i utendørsatriet, og en integrert skjerm innendørs i fellesområdet. Som et tredje element skal det installeres et utendørs lydkunstområde.

De kvartalsvise arrangementene vil bestå av et halvannen times åpent visningsprogram utendørs, premiere på et videokunstverk til skjermen inne og åpning av nytt lydverk. I tillegg til samarbeid med enkeltkunstnere og uavhengige initiativer, legges det opp til samarbeid med blant annet Kunst- og filmfagskolen i Nordland, Tromsø filmfestival, kunstnerdrevne visningssteder som Kurant, Small, Atelier Nord, PNEK, Videokunstarkivet og bibliotekene i Norges nye tjeneste Filmbib.

6. Damsgård skole

Søker: Bergen kommunes fond til kunstnerisk utsmykking av byen

Tilsagn: 275 000 kroner

Det er et sterkt ønske fra kommunen at Damsgård skole skal fungere som et hjerte på Damsgård. Skolen ønsker at bygningen og kunstprosjektet skal tilhøre alle, ikke bare de som bruker den daglig. Kunstutvalget ønsker et kunstprosjekt som utgjør en forskjell for både skolen og nærmiljøet. Kunstprosjektet må kunne kommunisere på tvers av sosial og kulturell bakgrunn, religion og alder.

Kunstutvalget ønsker et sterkt kunstprosjekt knyttet opp mot bibliotek, kantineområde og gymsal som ligger i tilstøtende områder, med visuell kontakt gjennom glassvegg. Områdene vil også benyttes av nærmiljøet. Damsgård skoles bibliotek er godt utviklet, og er særlig viktig å prioritere og forsterke ettersom mange av barna har få bøker hjemme. Det offentlige biblioteket på Laksevåg ble nedlagt i 2004, og beboere på Laksevåg har siden da kjempet for å få det reetablert. Biblioteket var Bergens eldste, med røtter tilbake til 1884, da det ble etablert nettopp på Damsgård skole, som Laksevåg folkeboksamling.

Ved å bygge en folkeboksamling skal det dannes utgangspunkt for både et relasjonelt kunstprosjekt, fri kunstnerisk utforskning og kulturhistoriske dykk. Til å jobbe med prosjektet, vil kunstutvalget lete blant det sterke miljøet av kunstnere som arbeider med bok som medium i vid forstand, slik det blant annet er synliggjort gjennom Bergen Art Book Fair.

Damsgård skole ligger i Laksevåg bydel i Bergen kommune, vest for Puddefjorden. Skolen har røtter tilbake til 1859, da den ble etablert i et nyoppført skolehus i Skolegaten i Laksevåg sentrum. I 1966 ble skolen flyttet til et nybygg i Herman Grans vei 2, like ovenfor Damsgård hovedgård. Denne erstattes nå av et helt nytt skolebygg med større kapasitet og moderne fasiliteter. Tomtearealet er ca. 13 700 kvadratmeter. Skolen skal gi plass til 450 elever fra 1. til 7. trinn, med gymsal, SFO, administrasjon og lokaler for nærmiljøet.

Tradisjonelt har Laksevåg vært et arbeidernesamfunn med store og sterke hjørnesteinsbedrifter knyttet til verftsindustri, manufaktur og metall, omgitt av arbeiderboliger. Fortsatt er industriarbeideridentiteten sterk hos mange, selv om mange arbeidsplasser er blitt borte. Det arbeides nå med planer for omfattende transformasjon av verftsområdet til boliger og ny næring.

Innvandrerandelen i Laksevåg er på nærmere 25 prosent, hvorav mange fra afrikanske og arabiske land, samt en stor gruppe arbeidsinnvandrere fra Øst-Europa, mange av dem enslige menn. På skolen er nærmere 30 språk representert. Laksevåg har også mange kommunale boliger, og skårer lavt på levekårsindeksen. For øvrig er befolkningen sammensatt, og inkluderer mange akademikere. For Bergen kommune er Laksevåg et satsningsområde, hovedsakelig med mål om å utjevne levekårsforskjeller.

7. Kunst i Nesoddparken, Wildlife, som et stedsutviklingsprosjekt

Nesoddparken, Nesodden

Søker: Nesoddparken as, i samarbeid med Nesodden kommune

Tilsagn: 1 000 000 kroner

Nesoddparken as er et ideelt aksjeselskap, et regionalt produksjons- og visningssted for rundt 50 kunstnere og kreative næringer, derav rundt 20 billedkunstnere. Største eier er Akershus fylkeskommune, i tillegg til flere private eiere. Stedet eies av Nesodden kommune. Nesoddparken inngår som sentral aktør i regionale og lokale planverk, og har de siste årene vært et aktivum på Nesodden. Både gjennom dagens leietakere generelt, og for eksempel den arkitektfaglige kompetansen som finnes på huset, er utgangspunktet for aktiv deltakelse og som arena i kommunens arbeid med stedsutvikling i randsonen av hovedstaden svært godt, og vi anser tiden for moden til å engasjere oss i det overordnede arbeidet med stedsutvikling. Beliggenheten er i den sørlige delen av kommunen (omtrent 1 mil fra Nesoddtangen), i utkanten av et boligfelt, der de nærmeste naboene er kommunale leietakere; flyktninger, tidligere rusmisbrukere og andre utsatte grupper, deriblant barn og ungdom.

Kunstprosjektet *Wildlife* planlegges presentert i Nesoddparken fra 24. juni 2017 og tre år fremover. Nesoddparkens beliggenhet er idyllisk, og utviklingen av uteområdene vil bidra til å øke stedets attraktivitet for besøkende og skape liv i lokalmiljøene. Prosjektets grunnidé er å deponere skulpturer eller andre prosjekter i Nesoddparken. Kunstnerne arbeider en periode i et ute- og inneatelier slik at publikum kan følge prosessen. Nesoddparken inviterer til samarbeid med skolene på Nesodden og regionen for øvrig gjennom Den kulturelle skolesekken, UKM og andre.

Ambisjonen med prosjektet er at det også skal omfatte integreringsarbeid i samarbeid med mottaksklasser og Frivilligsentralen. Nesodden kommune har vedtatt en kulturplan som i stor grad omhandler Nesoddparken, og de utarbeider nå en strategi for reiseliv der Nesoddparken inngår.

Utstillingen *Wildlife* kurateres av NIKOTIN, en kunstnerisk plattform startet høsten 2013 av og med Aurora Passero, Robin Danielsson og Camilla Steinum.

De invitertes arbeider vil i første omgang stå i parken over en periode på tre år. Det vil kurateres et eget performance- og konsertprogram til åpningen med både eksterne og lokale artister.

NIKOTIN vil ta utgangspunkt i naturen som tema, som et direkte resultat av den spesifikke tomtens muligheter og beliggenhet. Tittelen *Wildlife* spiller på motsetningene mellom uberørt og berørt natur, der vi ser på naturen som et møtepunkt mellom det ville og irrasjonelle og det temmede, rasjonelle. Alle inviterte kunstnere produserer nye arbeider til parken. Arbeidene varierer i skala, materialbruk og innhold, og representerer et dynamisk, lekent og overraskende grep på hva man kan forvente seg i en klassisk tenkt skulpturpark. Med dette skal publikum inviteres til å oppdage naturen og vante omgivelser på nye måter.

Følgende kunstnere er invitert:

Andrea Bakketun og Christian Tony Norum, Ann Cathrin November Høibo, Anne Fellner og Burkhart Beschow, Aurora Passero og Robin Danielsson, Aurora Sander, Camilla Steinum, Charlie Roberts, Claire Toland, Gunvor Nervold Antonsen, Hanne Lippard, Inger Wold Lund, Johanne Hestvold, Marthe Elise Stamrud, Ruben Steinum, Sandra Vaka Olsen, Silje Linge Haaland, Steinar Haga Kristensen, Tarje Gullaksen, Tobias Danielsson, Urd J Pedersen og Calle Segelberg.

8. Skien videregående skole - uteromsprosjekt

Søker: Telemark fylkeskommune

Tilsagn: 250 000 kroner

På Klosterøya lå Gimsøy nonnekloster fra før 1150 og frem til 1546, da det brant ned. Klosterhistorien er godt dokumentert, men det er ennå ikke funnet rester etter de opprinnelige bygningene. Tilknytningen til Skiensvassdraget (tømmer og vannkraft) har gjennom tidene gjort Klosterøya til sentrum for flere industriepoker, med Union papirfabrikkers omfattende virksomhet som den foreløpig siste. Virksomheten opphørte i 2005, noe som markerte slutten på en industrihistorisk periode med stor betydning for lokale arbeidsplasser, verdiskaping og byidentitet. I de etterfølgende årene har det blitt etablert en rekke større og mindre virksomheter der, særlig IT-bedrifter, men også kulturvirksomheter som Teater Ibsen, Spriten kunsthall og atelierfelleskapene i den gamle tresprittfabrikken.

Nye Skien videregående skole bygges på Klosterøya med planlagt ferdigstilling høsten 2018. I forbindelse med innendørs kunstplan for skolen har Telemark fylkeskommune også ønske om å se utbyggingen i sammenheng med utvikling av uteområdet på Klosterøya. I tillegg til kunstplan for innendørs kunstprosjekter i skolebygget omfatter kunstplanen derfor en uteromsplan. Søker ønsker å legge til rette for kunstprosjekter som bidrar til planlegging og aktivisering av et levende byrom for byens innbyggere, med mulighet for å medvirke gjennom deltakende prosesser fremfor en rolle som brukere av ferdig planlagte byrom. I en slik prosess er kunstnere, frigrupper og kreative miljøer viktige bidragsytere til levende byutvikling. Gjennom kunstprosjekter, begivenheter og fellesaktiviteter skal prosjektet involvere innbyggerne, og skape engasjement for utviklingen av Klosterøya som en åpen og fremtidsvendt bydel.

Reguleringsplanen til kommunen vektlegger området som allmenning, møteplass og aktivitetsområde for aldersgruppen 3–80, det vil i praksis si hele byens befolkning. For å aktivisere Klosterøya som allmenning og møtested skal prosjektet kunne appellere til bybefolkningens eierskap og tilknytning til området. Underveis i perioden skal kunstnere invitere til workshops og undersøkelser som engasjerer nye grupper og miljøer, barn og unge, pensjonister og historisk interesserte.

Kvalitetene ved området blir langsomt mer åpenbare ettersom landskapsrommene åpnes opp og gjenetableres som bruksområder for befolkningen. I samarbeid med Grenland Landbrukskontor skal prosjektet fokusere på urbane og bynære landbruksprosjekter. Prosjektet skal etter planen styres av en kunstner og således bli et stedstilpasset kunstprosjekt som vil gi området en viktig tilleggsdimensjon.

Parkområdet utgjør en skrånende holme ned mot Tømmerkaia, som vil definere Skien ytterligere som en elveby, med den planlagte gangbrua over Skienselva og kontakt med vannkanten. Kunstkomiteen har et ønske om å se nærmere på hvilke deler av uteområdet som kan videreføres slik det fremstår i dag, både med spor etter tidligere landskapsinngrep, naturlige kvaliteter og høydenivåer.

Klosterøyas beliggenhet ved Skiensvassdraget og tilknytning til sjøen har gjennom uminnelige tider gjort dette til et sentralt beliggende område. Fra ulike historiske epoker har

det dannet seg et omfangsrikt historisk materiale, både materielt og immaterielt, smått og stort, og den nåværende transformasjonen av området innebærer et nytt historisk kapittel. De ulike historiske lagdelingene, sedimenter og geologiske spor er tilstede i ulik grad for det blotte øyet, men de er kanskje særlig tilstede som immaterielle spor. Slike funn og spor kan også hevdes å utgjøre en del av den kollektive hukommelsen til byen og dens befolkning. Kunstprosjektet skal aktivere deler av dette historiske materialet.

9. Ultimate Ulefoss

Ulefoss sentrum

Søker: Nome kommune

Tilsagn: 50 000 kroner

Nome kommune har i flere år fokusert på stedsutvikling, og ønsker nå å innlemme kunst som en del av denne satsningen. Dette aktualiseres blant annet gjennom arbeidet med en ny reguleringsplan for Ulefoss sentrum som nå er i gang. Et forprosjekt skal først kartlegge aktuelle områder for kunstprosjekter i sentrum, og hvilken form for kunst som kan fungere best i denne sammenhengen. Hovedprosjektet vil bygge på resultatene av forprosjektet.

Kommunen har gjennomført en rekke tiltak for å bidra til stedsutvikling de siste årene:

Landskap og livskvalitet: Et forprosjekt som hadde som mål å finne metoder for lokal medvirkning i stedsutvikling i samarbeid med Telemarskforskning. Prosjektet ble gjennomført i 2015.

Stedsanalyse Ulefoss 2010: Forprosjekt i regi av kommunen for ny reguleringsplan for Ulefoss sentrum, med anbefalinger om tiltak, steder og inngrep. Prosjektet besto blant annet av åpne folkemøter der innspill ble nedtegnet i arbeidsbøker. Dette materialet ble supplert med faglige analyser og vurderinger.

Bolyst Kom til Nome (2011-2014): Treårig statsfinansiert tilflyttings- og bolystprosjekt.

Ulefoss Kulturarv: Tiltak for å koble sammen et nettverk av kulturarvsaktører for å bruke kulturarven i kommersielle reiselivsprodukter.

KOROs bidrag er øremerket forprosjektet og skal styrke den kunstfaglige forankringen av prosjektet.

10. Sydande Sauda

Bygg, anlegg eller stad kunstprosjektet skal knytast til: Sauda sentrum

Søkar: Sauda kommune

Tilsegn: 50 000 kroner

Sauda ligg fantastisk til inst i Saudafjorden i Rogaland. Her er det levande industri, eit gamalt smelteverk som er i drift, og fleire gamle og nye kraftstasjonar. Det bur folk i dei gamle

industriarbeidarbustadene, og Sauda by har eit tett og aktivt sentrum. Organisasjons- og kulturlivet er mangfaldig og levande.

Sauda har likevel ei negativ folketalsutvikling og den eldste befolkninga i Rogaland. I fleire tiår har kommunen opplevd ein nedgang i private arbeidsplassar og ei dreining mot ein større del offentlege arbeidsplassar. I dei siste åra har det òg vore ein nedgang i arbeidsplassar totalt. Sauda er kanskje ikkje ein «industriestad» lenger? Denne utviklinga er ei utfordring for det lokale næringslivet, og dreg lett med seg fråflytting og avvikling.

Sauda kommune vil leggja til rette for at det skal bli attraktivt å bu, besøka og driva næring i Sauda. Unge som reiser ut for å utdanna seg, må ønskje å komma tilbake for å etablera seg her. Besøkande må få lyst til å vera her og til å komma tilbake. Saudabuen må trivast og velja å bli buande.

«Sydande Sauda» er eit forprosjekt som legg vekt på tilhøyrslø og identitet i utviklinga av Sauda. Namnet Sauda betyr å koka, fossa eller syda, og gjev også assosiasjonar til folkeliv og aktivitet. Kommunen vil auka fokuset på lokal kultur og identitet og satsa på kvalitet og eigenart i samfunnsutvikling og byggeskikk. Kunst kan vera med på å bidra til fleire møtestader og auka folkeliv.

Sauda kommune ønskjer ikkje å leggja for store føringar i den tidlegaste fasen av prosjektet, men vil arbeida med strategiar for å utvikle og forme staden i samarbeid med ein kunstfagleg prosjektleiar.

Stader som er aktuelle å utforske:

Plassen framfor Folkets Hus: Folkets Hus i Sauda er ein av dei største murbygningane i landet som er bygd på dugnad. Initiativtakarane var arbeidarane ved Sauda Smelteverk, og bygningen stod ferdig i 1931. Bygningen blir no restaurert, og det kjem eit nytt tilbygg/kulturhus som skal romme øvingsrom, restaurant, scene og fasilitetar. Plassen framfor Folkets Hus blir i dag brukt til parkering, men vil bli ein viktig møtestad når bygningen står ferdig.

Torget: Torget ligg midt i sentrum og var tidlegare staden for torghandel. No er området ein parkeringsplass. I fjor brann bakeriet som låg på hjørnet mot Rådhusplassen ned, og no ventar tomte på eit nytt innhald. Det er mogleg at det vil bli arrangert ein arkitektkonkurranse her.

Elvebredden og Tangen: Tangen ligg der dei to elvene Nordelva og Storelva møtest. Området er populært blant hundeeigarar, og det er nokre båtplassar her. I dag er det ikkje direkte kontakt mellom Tangen og sentrum, og området kan verke som ei bakevje. Men knyt ein desse to områda saman, vil Tangen kunne få status som ei naturperle. Forbindelsen kan vera eit kunstnarleg grep eller arbeid.

Hamna: No er det hurtigbåtterminal på den gamle tømmerkaia. Herfrå går det båt til Stavanger når det ikkje er is på fjorden, og buss til Haugesund og Ølen. Kontakten mellom fjorden og sentrum kan bli betre. Forbindelsen kan vera eit kunstnarleg grep eller arbeid.

Brugata: Brugata kryssar Skulegata og er hovudvegen for transport til og gjennom sentrum. Gaterommet har eit baksidepreg med fleire store blindveggar. Kommunen ønskjer å senka

fartsgrensa og gjera gata meir tilgjengeleg og attraktiv for gåande og syklistar. Kunst kan bidra til å skapa liv her.

Skulegata–Rådhusgata: Dette gateløpet knyter saman hamna, sentrum og Folkets Hus. Skulegata skal prøvast ut som gågate. Kunst kan bidra til å skapa liv i gata.